

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Machvmetis Saracenorum Principis, Eivsqve Svccessorum
Vitae, Ac Doctrina, Ipséque Alcoran**

Bibliander, Theodor

[Basel], [1543]

VD16 VD16 K 2583

Aenigma licet remotum, benedictæ trinitatis. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98259)

DECLARATIO SANCTAE TRINITATIS.

Cap. VIII.

Nunc patet, quod qui non attingunt, non aliud non esse idem, & non idem non esse aliud, non possunt capere unitatem, æqualitatem, & nexum esse idem in essentia, & non inter se idem. ideo trinitatem in deitate non capiunt, nisi in tribus dijs. CHRISTVS autem nos docuit, Deum patrem uiuificare, & filium eius uiuificare, & etiam spiritum procedentem ab utroq; uiuificare: ut in euangelio eius per Ioannem apostolum descripto legitur. Non sunt tamen propterea nec tres uiuificatores, nec tres dii uiuificantes: licet pater non sit filius, nec spiritus sanctus ab illo & filio procedens. Palam est, illos qui hæc nō capiunt, nō habere conceptum perfectiorem de Deo perfectissimo: sed sibi fingere Deum quandam nequaquam ultima felicitate felicem, innaturalem, sterilem & infecundū, carentem dulcedine paternalis & filialis atq; utriusque amoris & gaudij, atque perfectione fœcunditatis, non attendentes Deum per Esaiam dixisse: Nunquid ego qui alios parere facio, ipse non pariam? dicit dominus. Si ego, qui cæteris generationem tribuo, sterilis ero? dicit dominus Deus tuus. Neq; possunt Arabes hunc Esaiam prophetam respuere, cum in Alchoran nullus prophetarum respuitur, sed omnes acceptantur.

ÆNIGMA, LICET REMOTVM,

benedictæ Trinitatis, Cap. IX.

Oportet in istis ad ænigma recurrere, quousq; habeamus intellectum exerci-
tatum. Vidi aquam magnam inter rotundas ripas sine alterius aquæ influ-
xu & effluxu semper eiusdem quantitatis, habentem in circuitu fecundas arbo-
res, segetes, & prata; & rustici propè habitantes non sufficiebant laudare aquam
qua nullam putabant dari meliorem. Admirabar quomodo non diminueretur
& exiccaretur, cum non uiderem riuulum in ipsam fluentem, & cur non putres-
ceret, quia stagnalis apparuit. Accessi propius, & subtiliori consideratione diu
habita, comperi in medio fontem apparere, & hoc ex flumine, quæ effluui de cen-
tro uidebatur, sic esse iudicari, & dixi: Hæc forte est ratio, cur hæc aqua nun-
quam minuitur, quamuis arboribus & seminibus atq; herbis præstet, unde uege-
rentur: quia uiuus fons non sinit ipsam imminui, & quamuis sit stagnalis inter
ripas, tamen continue innouat seipsam, quia procedit ex fonte & fluuii fontis.

Non igitur putrescit, nec corrumpitur, quia non antiquatur, sed semper ex fecunditate fontali innovatur. Vnde uidi ipsam aquam, esse fontem, fluuium & stagnum, & hoc aequaliter: quia non magis fuit fons, quam fluuius, & stagnum. & in stagno fluuium & fontem, nec tamen fons fuit fluuius uel stagnum, nec fluuius fons uel stagnum, nec stagnum fons uel fluuius. Nec haec uidi, nisi intellectualiter considerans fontem de se generare fluuium. Ideo fons & fluuius, differunt ut generans & genitum, siue ut pater & filius. Nec stagnum, potest esse fluuius, uel fons, a quibus procedit. & dixi: fons, unitas: fluuius, aequalitas: nexus utriusque, stagnum. Conclufi igitur: quoniam si ad aeternitatem dimisso aenigmate ascendero, ipsam ueriori modo comperio trinam & unam, quam hanc uisibilem aquam & facilius, superius dicta, de generatione & processione aeterna, indubia fide credidi. Dixi etiam in Alchoran scribi: ex aqua omnia uiuentia esse. Igitur si aqua ista dat uitam uegetatiuam omnibus circumstantibus arboribus & seminibus & herbis, sine sui diminutione: quanto magis creator aquae huius, omnibus creaturis dat omnia sine sui diminutione: aquam in aqua uidi fontem, fluuium, & stagnum: transsumo ad absolutam essentiam, de qua omnia quae sunt, id quod sunt, recipiunt, tam illa quae sunt, quam quae sunt & uiuunt, & quae sunt uiuunt, & intelligunt.

ITERUM EX TRIBVS PERSONIS MANV-

ductio. Cap. X.

Adhuc attende. Non ita dicimus esse plures humanitates, sicut plures homines: sic non est idem humanitas, et homo, sed idem est deitas et deus, propter simplicissimam essentiam diuinam. Vnde sicut non sunt plures deitates, ita nec plures dii, & non sunt nisi tres personae in humanitate, scilicet ego, tu, ille. Vnde ueraciter dico, Ego sum homo, tu es homo, ille est homo, & sunt tres illae personae eiusdem humanitatis. Vnde igitur haberent hoc illae personae, nisi creator Deus esset similiter trinus in personis, & unus in essentia? Potest igitur Deus ueraciter dicere: Ego sum Deus, tu es Deus, ille est Deus eiusdem deitatis, & non sunt tres personae, tres dii: quia non sunt tres deitates, sed sunt unus Deus, quia una deitas, quae Deus. Certum est etiam, tres personas in unitate, non esse unitatem seu singularitatem: & tres personas in numero, non esse nisi numerum & pluralitatem. nos autem dicimus tres esse diuinas personas in unitate, non in numero: & tres humanas personas in numero dicimus, ideo plures homines.

NECESSE EST ARABES FATERI TRINITATEM. Cap. XI.

tatem. Cap. XI.

Quod autem Arabes oporteat hanc Trinitatem in diuinis fateri, patet. Nam nisi fateantur, cum credant Alchoran esse librum ueritatis, conuincuntur deo dare participem. Scribitur enim in Alchoran, quomodo Deus dixit Mahumet: Tibi quidem, qui legem & librum ignorabas, nostrum spiritum mittentes lucem praeuimus. Et alibi: Cum hoc tibi diuinitus misso, spiritus benedictus penitus iustus cor tuum penetrauit, ut cum eo castiges Arabice. Iterum a libi de CHRISTO dicit: IESVS Mariae filius, Deiq; nuncius, suusq; spiritus & uerbum Mariae coelitus missum existit. Iterum alibi: Ipse namq; Deus, & suus spiritus benedictus, hunc Alchoran librum ueracissimum composuerunt. Consimilia in multis alijs locis Alchoran habet. Vnde cum spiritus Dei benedictus non possit dici creatura, & missus spiritus non sit a seipso missus, ideo nisi dicas ipsum esse tertiam personam in diuinis, & a patre & filio missam (quia dicit in plurali mittentes) necesse erit quod ponas plures deos, scilicet mittentes & missum. Iterum uerbum dei coelitus missum, est IESVS Mariae filius, & non potest uerbum dei esse

Aqua eadem
fons, fluuius, et
stagnum.

Aeternitas tri-
na et una.

Deus et deitas
idem.

Deitas una, ut
Deus unus.

Trinitatis asser-
tio etiam in Al-
chorano.